

AGHAGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu zajęć:	Fantastyka w kulturze współczesnej				
Rok akademicki:	2019/2020	Kod:	HSOC-2-230-II-s	Punkty ECTS:	2
Wydział:	Humanistyczny				
Kierunek:	Socjologia	Specjalność:	Innowacje i interwencje społeczne		
Poziom studiów:	Studia II stopnia	Forma studiów:	Stacjonarne		
Język wykładowy:	Polski	Profil:	Ogólnoakademicki (A)	Semestr:	2
Strona www:	https://agh.academia.edu/KrzysztofMaj				
Prowadzący moduł:	dr Maj Krzysztof M. (kmmaj@agh.edu.pl)				

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Główne nurty estetyczne w fantastyce na przełomie XX i XXI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki i swoistości poetyki fantastycznej w mediach audiowizualnych i cyfrowych.

Opis efektów uczenia się dla modułu zajęć

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Powiązania z KEU	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach poszczególnych form zajęć i dla całego modułu zajęć
Wiedza: zna i rozumie			
M_W001	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu kulturoznawczych i literaturoznawczych badań nad fantastyką w różnych mediach	SOC2A_W14	Kolokwium
M_W002	Zna główne nurty estetyczne w fantastyce na przełomie XX i XXI wieku	SOC2A_W14	Kolokwium
Umiejętności: potrafi			
M_U001	Odróżnia narracje realizowane w poetyce realistycznej od tych wykorzystujących poetykę fantastyczną	SOC2A_U06	Aktywność na zajęciach
M_U002	Analizuje i interpretuje narracje fantastyczne i fantastyczne światy niezależnie od medium artystycznej realizacji	SOC2A_U06	Aktywność na zajęciach
Kompetencje społeczne: jest gotów do			

M_K001	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej i społecznej dla rozumienia procesów i przemian zachodzący we współczesnych społeczeństwach i jest aktywnym uczestnikiem życia kulturalnego	SOC2A_K04	Aktywność na zajęciach
--------	--	-----------	------------------------

Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć

Suma	Forma zajęć dydaktycznych										
	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
30	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do form zajęć i sposobu zaliczenia, które pozwalają na ich uzyskanie

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Forma zajęć dydaktycznych										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
Wiedza: zna i rozumie												
M_W001	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu kulturoznawczych i literaturoznawczych badań nad fantastyką w różnych mediach	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_W002	Zna główne nurty estetyczne w fantastyce na przełomie XX i XXI wieku	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umiejętności: potrafi												
M_U001	Odróżnia narracje realizowane w poetyce realistycznej od tych wykorzystujących poetykę fantastyczną	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_U002	Analizuje i interpretuje narracje fantastyczne i fantastyczne światy niezależnie od medium artystycznej realizacji	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne: jest gotów do												

M_K001	Ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej i społecznej dla rozumienia procesów i przemian zachodzący we współczesnych społeczeństwach i jest aktywnym uczestnikiem życia kulturalnego	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
--------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach dydaktycznych/praktyka	30 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	16 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe	4 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz
Punkty ECTS za moduł	2 ECTS

Pozostałe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć (szczegółowy program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

Zajęcia zapoznają studentów z głównymi nurtami estetycznymi w fantastyce na przełomie XX i XXI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki i swoistości poetyki fantastycznej oraz jej reprezentacji w mediach audiowizualnych i cyfrowych, a także miejsca i roli fandumu fantastycznego w społeczeństwie. W trakcie spotkań omówiona zostanie pokrótce także historia polskich i zachodnich badań literaturo- i kulturoznawczych nad fantastyką, a także terminologia teoretyczna pomocna w analizowaniu tzw. fikcji gatunkowych (genre fiction) i – w ogólności – kultury popularnej. Przykładowe teksty kultury analizowane w ramach fakultetu obejmowałyby zatem nie tylko najnowszą prozę fantastyczną (Neila Gaimana, Neala Stephensona, Jacka Dukaja, Marcina Przybyłka, Roberta Wegnera, N.K. Jemisin i wielu innych polskich i zagranicznych twórców), lecz także filmy (np. Incepcję, Avatar, Tron: Legacy), gry (np. Divinity: Original Sin 1 & 2, Deus Ex, Skyrim), anime (np. Ergo Proxy, Sword Art Online, Ajin: Demi Human, Kabaneri of the Iron Fortress) czy transmedialne uniwersa (np. Star Wars, The Wizarding World, DC Universe, Marvel Cinematic Universe).

Metody i techniki kształcenia:

Wykład: Treści prezentowane na wykładzie są przekazywane w formie prezentacji multimedialnej w połączeniu z klasycznym wykładem tablicowym wzbogaconymi o pokazy odnoszące się do prezentowanych zagadnień.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Znajomość kluczowych zagadnień z zakresu badań nad fantastyką (fantasy & science fiction studies), ze szczególnym uwzględnieniem terminologii umożliwiającej analizę narracji utrzymanych w poetyce fantastycznej niezależnie od medium realizacji (literatura, film, komiks, animacja, gra wideo). Zaliczenie będzie realizowane w formie pisemnego kolokwium (test wielokrotnego wyboru).

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Wykład:

- Obecność obowiązkowa: Nie
- Zasady udziału w zajęciach: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego.

Sposób obliczania oceny końcowej

Podstawą oceny będzie kolokwium zaliczeniowe weryfikujące wiedzę teoretyczną z zakresu podstawowych pojęć w badaniach nad fantastyką i umiejętność ich twórczego wykorzystania w analizie konkretnej narracji z przedmiotowego nurtu.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:

Zaliczenie materiału w trakcie konsultacji.

Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności modułów

Wstępnym i jedynym wymogiem jest zainteresowanie tematyką fantastyczną (od książek przez filmy po animacje). Dodatkowym atutem będzie znajomość dzieł uznawanych zarówno przez fandom, jak i krytykę za klasyczne (od tekstów Tolkiena po "Avatar" Camerona). Zajęcia mają jednak charakter wprowadzający i z założenia służyć będą przede wszystkim generalnemu zapoznaniu Studentów z problematyką.

Zalecana literatura i pomoce naukowe

Wszystkie teksty będą udostępniane przez prowadzącego Studentom w formacie • .pdf. Literatura ma charakter uzupełniający i jej znajomość poza zakresem wykładanym na zajęciach nie będzie przedmiotem kolokwium zaliczeniowego.

Podstawowa:

Tomasz Z. Majkowski, *W cieniu białego drzewa. Powieść fantasy w XX wieku*, Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2013.

Piotr Stasiewicz, *Między światami. Intertekstualność i postmodernizm w literaturze fantasy*, Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku 2016.

Grzegorz Trębicki, *Fantasy — ewolucja gatunku*, Kraków: Universitas 2009.

Marek Pustowaruk, *Od Tolkiena do Pratchetta. Potencjał rozwojowy fantasy jako konwencji literackiej*, Wrocław: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze 2009.

Uzupełniająca:

The Cambridge Companion to Fantasy Literature, red. Edward James, Farah Mendlesohn, Cambridge: Cambridge University Press 2012.

The Cambridge Companion to Science Fiction, red. Edward James, Farah Mendlesohn, Cambridge: Cambridge University Press 2003.

Brian Stableford, *Historical Dictionary of Fantasy Literature*, Lanham: The Scarecrow Press 2005.

Brian Stableford, *The A to Z of Fantasy Literature*, Lanham: The Scarecrow Press 2009.

Narracje fantastyczne, red. Ksenia Olkusz, Krzysztof M. Maj, Kraków: Ośrodek Badawczy Facta Ficta 2018.

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

Krzysztof M. Maj, *Allotopie. Topografia światów fikcyjnych*, Kraków: Universitas 2015.

— Światy poza światem. Od świata przedstawionego do narracji światocentrycznej, w: *Narracje*

fantastyczne, red. Ksenia Olkusz, Krzysztof M. Maj, Kraków: Ośrodek Badawczy Facta Ficta 2017, ss. 15-59, ISBN: 978-83-942923-2-4.

— Allotopia - wprowadzenie do poetyki gatunku, „Zagadnienia Rodzajów Literackich” 2014, t. 57, z. 1 (113), ISSN: 0084-4446, ss. 89-105

Informacje dodatkowe

Brak